

Συνθετική - Δημιουργική εργασία

«Η βεντέτα»

Σχεδόν ολόκληρος ο μεσαίωνας, από την αρχή ως το τέλος, και ιδιαίτερα η φεουδαλική περίοδος έζησαν υπό τη σκιά της ιδιωτικής εκδίκησης. Ήταν η ιερότερη υποχρέωση που έφερε εκείνος που ατιμάσθηκε. Ακόμη και πέραν του θανάτου...

Το μεμονωμένο άτομο όμως πολύ λίγα πράγματα μπορούσε να κάνει. Τις περισσότερες φορές έπρεπε να πάρει εκδίκηση για κάποιο φονικό. Τότε αναλάμβανε το ζήτημα η οικογενειακή ομάδα... Ολόκληρη η γενιά, συγκεντρωμένη συνήθως κάτω από τις διαταγές κάποιου «πολέμαρχου», έπαιρνε τα άρματα για να εκδικηθεί το φόνο ή και την προσβολή μόνο ενός δικού της... Καθώς δε το αίμα ζητούσε αίμα, οι εχθρικοί οίκοι αλληλοσκοτώνονταν σε ατέρμονες συγκρούσεις, γεννημένες από συχνά μηδαμινές αιτίες...

Τα θανάσιμα μίσση που ακατάπαυστα γεννούσαν οι συγγενικοί δεσμοί ήταν αναμφισβήτητα μια από τις κύριες αιτίες της περιρρέουσας αναταραχής. Όμως μονάχα μερικοί ουτοπιστές, μπορούσαν να διανοηθούν τη ριζική κατάργηση ενός ηθικού κώδικα στον οποίο, στα βάθη της καρδιάς τους, παρέμεναν πιστοί, ακόμη και οι πιο ένθερμοι απόστολοι της ενομίας...

Οι δημόσιες αρχές προσπαθούσαν να προλάβουν την ιδιωτική εκδίκηση μέσω της τιμωρίας είτε κραυγαλέων αδικημάτων, είτε αδικημάτων που συνιστούσαν παραβίαση της ειρήνης. Προπάντων φρόντιζαν να ζητούν από τις αντίπαλες ομάδες και συχνά να επιβάλλουν σ' αυτές τη σύναψη ανακωχής ή ειρήνης υπό την αιγίδα των δικαστηρίων... Αποσκοπούσαν στον περιορισμό των ακροτήτων σε πράξεις, τις οποίες δεν μπορούσαν κι ίσως δεν ήθελαν να εμποδίσουν. Ακόμα και αυτές οι νομικές διαδικασίες, όταν κατά τύχη το παθόν μέρος τις προτιμούσε από την άμεση δράση, δεν ήταν παρά διακανονισμένες βεντέτες...

Marc Bloch, *Η φεουδαλική κοινωνία*

1. Ποιες συνθήκες ευνόησαν την καθιέρωση του θεσμού της ιδιωτικής εκδίκησης κατά τον μεσαίωνα;
2. Ποια ριζική αλλαγή σημειώθηκε από την εποχή του μεσαίωνα ως τη σημερινή εποχή στην αντιμετώπιση των εγκλημάτων;
3. Συγκρίνοντας τις δύο εποχές (την εποχή του μεσαίωνα με τη σημερινή) σε ποια θεωρείτε ότι εξασφαλίζεται πληρέστερα η δικαιοσύνη, η κοινωνική ασφάλεια και η κοινωνική ειρήνη; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.
4. Ποια είναι τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία που προβλέπονται σήμερα από το νόμο για τη δίωξη και την τιμωρία του δράστη ενός εγκλήματος;
5. Είναι νόμιμη η αυτοδύναμη προστασία των δικαιωμάτων μας σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία;
6. Συναντούμε στις μέρες μας κατάλοιπα αυτού του αναχρονιστικού θεσμού;

ΣΧΕΔΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

1ο Παράδειγμα Ωριαίου Διαγωνίσματος

Τα παραδείγματα που ακολουθούν αναφέρονται στην αξιολόγηση των διδακτικών στόχων που καθορίζονται στις διδακτικές ενότητες 32-40

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΑΞΗ: ΤΜΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1ο	ΒΑΘΜΙΑ
<i>Χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες βάζοντας σε κύκλο το αντίστοιχο γράμμα (Σ για τις σωστές και Λ για τις λανθασμένες).</i>	Μονάδες 2 (0,5X4)
1. Ικανότητα προς δικαιοπραξία ή καταλογισμό έχει κάθε φυσικό πρόσωπο από τη στιγμή που θα γεννηθεί ζωντανό.	Σ Λ
2. Η άκυρη δικαιοπραξία θεωρείται σαν να μην έγινε.	Σ Λ
3. Το άλσος της πόλης είναι πράγμα.	Σ Λ
4. Στην εξ αδιαθέτου κληρονομική διαδοχή καλούνται στην πρώτη τάξη ο σύζυγος, τα παιδιά και οι γονείς του κληρονομούμενου.	Σ Λ

ΘΕΜΑ 2ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.</i></p> <p>1. Ικανότητα δικαίου έχει:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) όποιος έχει συμπληρώσει το 10ο έτος της ηλικίας του β) όποιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του γ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δ) κάθε ενήλικος άνθρωπος που είναι σωματικά και πνευματικά υγιής <p>2. Εκμισθωτής ενός πράγματος μπορεί να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) αυτός που έχει την ψιλή κυριότητα ενός πράγματος β) ο ιδιοκτήτης ενός ακινήτου γ) ο ενοικιαστής ενός ακινήτου δ) ο ενεχυρούχος δανειστής <p>3. Κατά τη διάρκεια του γάμου, η σύζυγος αποκτά στο όνομά της ακίνητο αξίας 90.000.000 δρχ. Ο σύζυγος δεν έχει αποδείξεις ότι συνεισέφερε στην αγορά. Σε περίπτωση λύσης του γάμου ο σύζυγος μπορεί να διεκδικήσει και να λάβει:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) 30.000.000 δρχ. β) 60.000.000 δρχ. γ) 45.000.000 δρχ. δ) όλο το ακίνητο <p>4. Αναγκαστική κληρονομική διαδοχή επέρχεται από το νόμο, εφόσον ο κληρονόμος:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) πέθανε χωρίς να συντάξει διαθήκη β) η διαθήκη που συνέταξε ήταν άκυρη γ) δεν εγκατέστησε στη διαθήκη του τα παιδιά του ως κληρονόμους 	<p>Μονάδες 2 (4X0,5)</p>

ΘΕΜΑ 3ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.</i></p> <p>1. Δικαιοπραξία είναι η πράξη ενός προσώπου, με την οποία εξωτερικεύεται η του για να επέλθουν ηθελημένες συνέπειες.</p> <p>2. Ο Α μεταβίβασε την κυριότητα του διαμερίσματός του στο γιο του, και στη γυναίκα του το δικαίωμα να καρπώνεται το ενοίκιο του διαμερίσματος μέχρι το θάνατό της. Η γυναίκα του έχει στο διαμέρισμα το δικαίωμα τ... .. Ο γιος του έχει στο διαμέρισμα το δικαίωμα τ... ..</p>	<p>Μονάδες 3 (0,5X6)</p>

ΘΕΜΑ 4ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να γράψετε στο κενό αριστερά τα γράμματα των δεδομένων της Β' στήλης, που αντιστοιχούν στα δεδομένα της Α' στήλης. (Δύο από τα στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν).</i></p>	<p>Μονάδες 3</p>
Α'	Β'
<p>1. ___ Νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου</p> <p>2. ___ Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου</p> <p>3. ___ Νομικό πρόσωπο μικτής φύσης</p>	<p>α) Δήμος Αθηναίων</p> <p>β) Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος</p> <p>γ) Εισαγγελέας Ανηλίκων</p> <p>δ) Σωματείο Συνταξιούχων ΙΚΑ</p> <p>ε) Εισαγωγική Εταιρεία Ξυλείας Α.Ε.</p> <p>στ) Πάντειο Πανεπιστήμιο</p> <p>ζ) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού</p> <p>η) Συμβολαιογράφος</p>

ΘΕΜΑ 5ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.</i></p> <p>1. α) Να προσδιορίσετε τη σημασία που έχει η ηλικία και η σωματική ή πνευματική κατάσταση του προσώπου για την κατάρτιση έγκυρων δικαιοπραξιών.</p> <p>β) Να αναφέρετε τη διαβάθμιση της ικανότητας για δικαιοπραξία ανάλογα με την πρόοδο της ηλικίας ή την κατάσταση της υγείας των προσώπων.</p> <p>2. Ποιες είναι οι συνέπειες της γονικής σχέσης ανεξάρτητα από την ηλικία του τέκνου;</p>	<p>Μονάδες 8 (2X4)</p> <p>Μονάδες 2</p>

2ο Παράδειγμα Ωριαίου Διαγωνίσματος

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΑΞΗ: ΤΜΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες βάζοντας σε κύκλο το αντίστοιχο γράμμα (Σ για τις σωστές και Λ για τις λανθασμένες). Στη συνέχεια, αν κυκλώσατε το Λ, να υπογραμμίσετε τη λέξη ή τις λέξεις που καθιστούν την πρόταση λανθασμένη.</i></p>	<p>Μονάδες 3</p>
<p>1. Όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του είναι απολύτως ανίκανος για κάθε δικαιοπραξία.</p>	<p>Σ Λ</p>
<p>2. Αμφοτεροβαρείς συμβάσεις είναι αυτές που δημιουργούν δικαιώματα και υποχρεώσεις στον έναν από τους δυο συμβαλλομένους.</p>	<p>Σ Λ</p>
<p>3. Επιλέγοντας το σύστημα κοινοκτημοσύνης, οι σύζυγοι αποφασίζουν ότι όλη η περιουσία τους είναι κοινή.</p>	<p>Σ Λ</p>

ΘΕΜΑ 2ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.</i></p> <p>1. Δικαιοπραξία είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) κάθε νομικά σημαντική πράξη β) κάθε πράξη δικαίου, την οποία επιδοκιμάζει και επιτρέπει το δίκαιο γ) η θεμιτή πράξη, με την οποία εξωτερικεύεται η βούληση ενός προσώπου για να επέλθουν ηθελημένες έννομες συνέπειες δ) η πράξη δικαίου, η οποία κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις δημιουργεί υποχρέωση σε αποζημίωση <p>2. Εμπράγματα δικαιώματα είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) η πώληση και η δωρεά ενός πράγματος β) η μίσθωση και το δάνειο ενός πράγματος γ) η κυριότητα και οι δουλείες δ) το ενέχυρο και η υποθήκη ε) το (γ) και το (δ) <p>3. Η συγγένεια μεταξύ πρώτων εξαδέλφων χαρακτηρίζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) σε ευθεία γραμμή β) σε πλάγια γραμμή γ) εξ αγχιστείας <p>4. Κληρονομική διαδοχή εξ αδιαθέτου επέρχεται από το νόμο, εφόσον ο κληρονομούμενος:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) δε διέθεσε με τη διαθήκη του όλη ή μέρος της κληρονομίας του β) δεν εγκατέστησε με τη διαθήκη του ως κληρονόμο τον επιζώντα σύζυγό του γ) άφησε λιγότερα στον επιζώντα σύζυγό του, απ' όσο ορίζει ο νόμος 	<p>Μονάδες 2 (4X0,5)</p>

ΘΕΜΑ 3ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.</i></p> <p>1. Ως φυσικά πρόσωπα χαρακτηρίζονται οι και ως νομικά πρόσωπα αποκαλούνται ορισμένες ή που αντιμετωπίζονται από το δίκαιο ως αυτοτελή υποκείμενα δικαίου.</p> <p>2. Τα δύο υποκείμενα της ενοχικής σχέσης είναι: ο και ο</p> <p>3. Ο γάμος μπορεί να λυθεί είτε με ενός των συζύγων είτε με</p> <p>4. Το σύνολο της περιουσίας του ανθρώπου που πέθανε ονομάζεται</p>	<p>Μονάδες 5 (0,5X10)</p>

ΘΕΜΑ 4ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p><i>Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.</i></p> <p>1. α) Ποια σκοπιμότητα εξυπηρετεί η ύπαρξη των νομικών προσώπων στην κοινωνική ζωή; β) Ποιο είναι το περιεχόμενο του δικαιώματος της προσωπικότητας των φυσικών και νομικών προσώπων και ποιες εξουσίες παρέχει σ' αυτά;</p> <p>2. α) Ποια συστήματα προβλέπει ο νόμος για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων μεταξύ των συζύγων; (ονομαστικά) β) Ποιο από τα παραπάνω συστήματα μπορούν να επιλέξουν οι σύζυγοι και πώς αυτό λειτουργεί; γ) Ποιες είναι οι συνέπειες του γάμου για τους συζύγους με προσωπικό χαρακτήρα;</p>	<p>Μονάδες 5 (2+3)</p> <p>Μονάδες 5 (1+2+2)</p>